

NACIONALINIO MIŠKŲ SUSITARIMO RENGIMO PROCESO KOORDINACINĖS GRUPĖS SUSITIKIMO APIBENDRINIMAS

2021 m. birželio 14 d.

Susitikimo laikas ir vieta: 2021 m. birželio 14 d., 15.00-17.30 val., Zoom platformoje. Susitikimas buvo transliuojamas viešai Nacionalinio miškų susitarimo tinklalapyje.

Moderatorius: D. Augutis, aplinkos viceministras.

Susitikimo dalyviai: *J. Abraitienė*, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyriaus specialistė, *M. Aleinikovas*, LAMMC direktoriaus pavaduotojas Miškų instituto veiklai, *D. Augutis*, aplinkos viceministras, *E. Bartkevičius*, Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos Miškų ir ekologijos fakulteto dekanas, *R. Beinortas*, Asociacijos „Lietuvos mediena“ direktorius, *I. Blaževičė*, VšĮ „Domus solis“ projektų vadovė, *G. Brazaitis*, Vytauto Didžiojo universiteto darbuotojas (mokslininkas), *A. Gaižutis*, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos valdybos pirmininkas, *A. Gedvilienė*, Tevynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos narė, *L. Girskienė*, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos partijos narė, *S. Kadziauskas*, Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vyr. specialistas, *S. Karazija*, emeritas, Lietuvos mmiškininkų sąjungos atstovas, *J. Kazlauskienė*, Seimo nario J. Urbonavičiaus patarėja, *A. Klimavičius*, Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės vadovas, *N. Kupstaitis*, Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vadovas, *R. Lapinskas*, Žaliosios politikos instituto direktorius, *D. Lukminė*, LAMMC Miškų instituto darbuotoja (mokslininkė), *V. Masaitienė*, Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės patarėja, *Ž. Morkvėnas*, Baltijos aplinkos forumo direktorius, *G. Mozgeris*, Vytauto Didžiojo universiteto darbuotojas (mokslininkas), *L. Paškevičiūtė*, Aplinkosaugos koalicijos pirmininkė, *M. Peldavičiūtė*, Asociacijos „Gyvo žalio“ vadovė, *R. Petkevičienė*, VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pavaduotoja medienos ruošai ir prekybai, *A. Radvilavičius*, Miško darbų rangovų asociacijos vadovas, *V. Rašomavičius*, Gamtos tyrimų centro vyresnysis mokslo darbuotojas, *V. Stakėnas*, LAMMC Miškų instituto darbuotojas, *L. Šleinotaitė-Kalėdė*, UAB „Ekokonsultacijos“ direktorė, *R. Štreikimis*, Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA narys, *J. Urbanavičius*, Tevynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys, *A. Urbis*, Vakarų Lietuvos medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacijos valdybos pirmininkas, *A. Vaitkevičius*, Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacijos atstovas, *A. Vaitkuvienė*, Lietuvos kaimo turizmo asociacijos prezidentė, *A. Valainė*, Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vyr. specialistė, *A. Zimnickas*, Medienos perdirbėjų asociacijos direktoriaus pavaduotojas.

Darbotvarkė:

1. Sektorinių grupių formavimas.
2. NMS pamatinio tikslo formuluotės svarstymo užbaigimas.

Svarstymas dėl darbotvarkės:

D. Augutis pastebėjo, kad šis susitikimas skirtas sektorinių grupių formavimui. Jei užteks laiko, pasiūlė tą laiką skirti pamatinio tikslo formuluotės svarstymui ir užbaigimui.

R. Beinortas informavo, kad medienos pramonės atstovai negalėjo dalyvauti praėjusiame koordinacinės grupės susitikime, tačiau buvo susitikę atskirai ir suformulavo formuluotes, kurios susijusios su medienos pramone. Pasiūlė jas aptarti pirmiausia.

L. Raudonikio nuomone, dėl pamatinio tikslo būtina susitarti šio susitikimo metu. Jo nuomone, jei nesutariama dėl pagrindinių pamatinių dalykų, toliau procese nebus gaunamas rezultatas. Paragino susitarti.

A. Zimnickas siūlė pirmiau susitarti dėl pamatinio tikslo, o paskui eiti prie sektorialių grupių.

M. Peldavičiūtė pastebėjo, kad kas vyksta, tai yra grubūs koordinacinės grupės etikos pažeidimai – neateinama į susitikimus, nedalyvauja pavaduojantys asmenys, šantažuojama, reikalaujama kito susitikimo metu viską keisti.

M. Aleinikovas pateikė pastabas dėl darbo tvarkos susirašinėjant el. paštu – nėra aišku, kuriais kriterijais remiantis buvo atrenkama į kurių narių pasisakymus reaguoti ir jų pagrindu tikslinti tikslo formuluotes. Pasiūlė efektyviau formuoti užduotis.

L. Paškevičiūtė pastebėjo, kad išeinama iš koordinacinės grupės įgaliojimų ribų.

Susitarta pirmiau užbaigti diskusijas dėl pamatinio tikslo formuluočių.

NMS pamatinio tikslo formuluotės aptarimas:

N. Kupstaitis pristatė po praeito susitikimo patikslintai suformuluotą tikslą ir formuluotes, kurios nebuvo iki galo sutartos ir paliktos diskusijoms. Taip pat informavo, kad buvo atitaisytos techninės klaidos.

Dėl formuluotės “laikantis susiklausymo ir pagarbos vienas kitam, taip pat dabarties ir ateities visuomenės poreikiams, nuosavybei, gamtinei aplinkai, kultūros paveldui, kitoms materialinėms ir nematerialinėms vertybėms principų, užtikrinant lygiavertį interesų balanso atstovavimą, partnerystę ir plačią miškų sektoriaus dalyvių bei suinteresuotos visuomenės įtrauktį viso proceso metu;”

A. Gaižutis paminėjo dvi esmines prielaidas būtinas susitarimui – ekonominis gyvybingumas ir privačios nuosavybės apsauga. Siūlė formuluotėje nevertoti žodžio „lygiavertis“.

L. Raudonikis informavo, kad ekologinio intereso grupė pritarė šiai formuluotei.

Dėl formuluotės “darnaus miškų tvarkymo principais paremto miškininkavimo ~~testinumą~~ tolesnį vystymą formuojant daugiafunkcinius miškus, inovatyvių ir adaptyvių tausojančios miškininkystės, įskaitant artimo gamtai miškininkavimo, praktikų bei miško tvarkymo technologijų paiešką ir diegimą, mokliškai pagrįstą laukinės gyvūnijos populiacijų miškuose apsaugą ir sureguliuavimą;”

N. Kupstaitis pasiūlė vietoj „testinumo“ taikyti „tolesnį vystymą“, nes tai būtų tarpinė formuluotė, kuri vienu metu atspindėtų ir miškininkavimo pokyčius, ir miškininkavimą pagal darnaus miškų tvarkymo principus.

Ž. Morkvėnas siūlė pritari šiai formuluotei.

Dėl formuluotės „miškų mokslų ir su miškais susijusių mokslinių tyrimų ir inovacijų plėtrą bei finansavimą, taikomojo mokslo praktinį diegimą, informacijos apie miškus ir miškininkavimą geresnį pritaikymą vartotojams bei jos sklaidą, visuomenės švietimo miškų klausimais stiprinimą;”

Ž. Morkvėnas siūlė išbraukti „taikomojo“.

L. Raudonikis siūlė tikslinti formuluotę dėl taikomojo mokslo, nes fundamentalus mokslas yra tikrai ne mažiau kompetentingas, todėl tekste siūlė išbraukti žodį „taikomojo“.

M. Aleinikovo ir D. Lukminės nuomone, kad turi būti taikomojo, nes tik toks mokslas gali būti praktiškai pritaikytas.

G. Vaičionio nuomone, jei fundamentinis mokslas sukuria naujas žinias, kurios dar neintegruotos į taikomuosius mokslus, pagal pasiūlytą formuluotę jos lieka užribyje. Tai užkerta kelią mokslo inovacijai. Todėl pritarė formuluotei be žodžio „taikomieji“.

M. Aleinikovas pastebėjo, kad bet kurios fundamentinės žinios, kurias galima jau pritaikyti, automatiškai tampa taikomos. Inovacijos ir yra taikomosios žinios.

Dėl R. Beinorto pasiūlytos formuluotės „Holistinį viso miškų sektoriaus, įskaitant ir medienos pramonę bei biomasės energetiką, vystymą bioekonomikos kontekste siekiant didžiausios pridėtinės vertės kūrimo Lietuvoje, išlaikyti miškų sektoriaus ekonominę plėtrą, kaip darbuotojų socialinės ir valstybės ekonominės gerovės garantą, užtikrinant nepertraukiamą, racionalų miško išteklių naudojimą ir gausinimą, stabilų kokybiškos ir aukščiausios technologinės vertės žaliavinės medienos tiekimą darnaus miškų tvarkymo rėmuose, taip pat aukštesnės pridėtinės vertės medienos produktų gamybą, skatinant bioekonomiką ir statybų žaliosios transformacijos procesus.“

R. Beinortas pateikė formuluotę, kuri medienos pramonės atstovų manymu yra tinkama. Ji praplėsta palyginus su anksčiau siūlyta formuluote.

A. Zimnickas informavo, kad medienos pramonės atstovai siūlo konkretesnes formuluotes, apsibrėžti tai, kas svarbu.

Ž. Morkvėno nuomone, tikslų lygmenyje konkretumas nereikalingas ir iškrenta iš bendro konteksto.

M. Peldavičiūtė pastebėjo, kad buvo susitarta dėl formuluočių abstraktumo, o konkretinti pačias formuluotes reikėtų sektorinėse grupėse. Jos nuomone, pasiūlytoje formuluotėje pateiktas konkretinimas turėtų būti teikiamas sektorinėse grupėse.

D. Lukminė pastebėjo, kad yra siektinas didžiausios pridėtinės vertės kūrimas, tad nereikėtų to atsisakyti formuluotėje.

A. Urbis pastebėjo, kad viena iš idėjų formuluotėje – socialinis aspektas, kurį siekiama pabrėžti ir sieti su ekonomine plėtra. Taip pat siekiama gausinti išteklius, todėl formuluotėje pasiūlė įsivertinti išteklių gausinimą ir jų vartojimą. Jo nuomone, formuluotėje pažymėti svarbiausi momentai, dėl kurių reikia susitarti.

A. Gaižutis siūlo tikslinti formuluotę „žiedinės bioekonomikos kontekste“.

Ž. Morkvėnas pastebėjo, kad formuluotės siūlytojais nedalyvavo inžinieruose, šios formuluotės yra labiau korekcinio pobūdžio. Todėl siūlo nesvarstyti šios formuluotės.

R. Lapinsko nuomone, visos grupės turi dalyvauti šiame procese. Jei jau taip yra, kad pramonės atstovai negalėjo dalyvauti ir pateikė savo siūlymus, pasiūlė šiuos pasiūlymus apsvarstyti. Atkreipė medienos pramonės atstovų dėmesį, kad pasiūlymai turi neišeiti iš tikslo formuluotės ribų. Pritarė A. Gaižučio redakcijai.

L. Paškevičiūtė pabrėžė, kad siūlomose formuluotėse yra ir turinio problemų, bandoma „užšaldyti“ dabartinį ekonominį supratimą.

M. Aleinikovas pastebėjo, kad ši formuluotė nėra nauja, siūsta anksčiau.

D. Augučio nuomone, kai kurie dalykai dubliuojasi su kitomis kryptų formuluotėmis.

N. Kupstaitis pastebėjo, kad siūlytas konkretinimas paties dokumento neiškreiptų, jei norima akcentuoti dalykus, kurie atspindėti kituose to paties dokumento punktuose, tačiau tai būtų tam tikras dubliavimas.

R. Beinortas pritarė N. Kupstaičiui, kad tai svarbūs dalykai, kuriuos reikia akcentuoti.

G. Brazaitis pastebėjo, kad formuluotėje dalykai dubliuojasi, pvz., medienos pramonės bei biomasės energetikos vystymas ir miškų sektoriaus ekonomine plėtra.

A. Gaižutis pastebėjo, kad perkelti žodį „žiedinės“ prie „bioekonomikos“, pabrėžti „aukščiausios pridėtinės vertės“ vietoje „didžiausios pridėtinės vertės“.

M. Peldavičiūtė nesutiko su ekonominės plėtos akcentavimu.

A. Vaitkevičiaus nuomone, darbuotojų gerovė turi būti akcentuojama formuluotėje.

G. Mozgerio nuomone, žodis „nepertraukiamas“ yra diskutuotinas.

L. Paškevičiūtės nuomone, šia formuluote siekiama užšaldyti esamą bioekonomiką nesiekiant transformacijos.

M. Peldavičiūtė pateikė pastabą – kad iš formuluotės nėra aišku, apie kokią miškų sektoriaus ekonominę plėtrą kalbama, apie kokius ekonominius poreikius. Siūlė išbraukti žodį „statybų“, papildyti žodžiu „tvarų“ kalbant apie miško išteklių naudojimą.

G. Brazaitis siūlo pakeisti žodį „išlaikant“ į „palaikant“.
R. Beinortas pasiūlė vietoj „išlaikant“ įrašyti „skatinant“.

Dėl R. Beinorto pasiūlytos formuluotės „konkretizuoti siektiną: 1) šalies miškingumą (ha arba procentais) iki 2050 metų, 2) saugomų teritorijų, kuriose ribojama miško ūkinė veikla, miškų kiekio patikslinimą (ha arba procentais), 3) griežto režimo miškų kiekio patikslinimą saugomose teritorijose (ha arba procentais), 4) produktyvių ūkinių miškų kiekį (ha arba procentais), 5) pramonės reikmėms tinkamos medienos kiekio tiekimą (proc. nuo miškuose sukaupto medienos tūrio).“

Ž. Morkvėnas, L. Paškevičiūtė, M. Peldavičiūtė prieštarauja formuluotei.

G. Mozgeris pastebėjo, kad netinkama formuluotė, išsireiškimai nelogiški.

R. Lapinsko nuomone, rodikliai reikalingi susitarime, bet ne pamatiniame tikslė.

A. Urbis pritaria R. Lapinskui, kad bendra fraze apsibrėžti, kad susitarimo rengimo eigoje siekiama konkretizuoti svarbius rodiklius.

A. Gaižutis pastebėjo, kad Analitinės grupės parengtoje informacijoje galėtų būti paminėti išgryninti rodiklių pavadinimai.

R. Beinortas akcentuoja, kad šie formuluotėje pateikti dalykai yra labai svarbūs. Todėl siūlė užsibrėžti, kad reikia susitarti dėl šių dalykų.

A. Zimnickas pritaria R. Beinortui.

M. Peldavičiūtė pasiūlė preambulėje įrašyti, kad būtų susitariama dėl konkrečių rodiklių kiekvienoje kryptyje.

S. Karazijos nuomone, rodiklių apsibrėžimas būtinas susitarimui.

A. Gaižutis pritarė M. Peldavičiūtei ir pasiūlė formuluoti: „susitarti dėl ilgalaikės, nuoseklios ir subalansuotos nacionalinės miškų politikos pagrindinių RODIKLIŲ IR krypčių, kurios apimtų (bet neapsiribotų)?“

A. Urbis pritarė A. Gaižučiu, pasiūlė formuluoti „pagrindinių krypčių ir rodiklių“.

D. Augutis ir N. Kupstaitis pastebėjo, kad kryptys ir rodikliai bus nustatomi NMS proceso temų etape.

Susitarta:

1. Bendru sutarimu susitarta dėl NMS pamatinio tikslo formuluotės (pridedama).
2. Antradienį Koordinacinės grupės nariams pakartotinai pateikti informaciją apie sektorines grupes.
3. Organizuoti Koordinacinės grupės susitikimą kitą pirmadienį, birželio 21 d.